

*Osuvasti oikeuselämästä // numero 4-2022 // kahdeskymmenesseitsemäs vuosikerta*

# ADVOKAATTI



## Tyynenä myrskyissä

Asianajaja Martina Kronström



OSALLISTU ETÄNÄ TAI LÄSNÄ

# Päivitä osaamisesi ajankohtaisissa seminaareissa.



## JÄÄMISTÖSUUNNITTELU

4.10. Helsinki

Jäämistösuunnittelu on usein kuihtunut vain testamentin tekemiseen.

Seminaarissa kuulet jäämistösuunnittelusta laajempaa suunnittelukokonaisuutena asumisen, hoidon ja edunvalvonnan ennakoinnista sekä kuolemavaraisista omaisuusjärjestelyistä digitaalisen jäämistön järjestämiseen. Kokonaisuudessa huomioidaan erilaisten parisuhteiden olennainen merkitys suunnittelulle.

Asiantuntijoina mm. professori emeritus **Ahti Saarenpää**, Lapin yliopisto ja professori **Tuulikki Mikkola**, Turun yliopisto.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €  
(yksityinen sektori 845 €)

## INSOLVENSSIPÄIVÄ

12.10. Helsinki

Miten tunnistetaan kanneperusteet velallisselvitysvaiheessa? Miten tilintarkastajan ja hallituksen jäsenen vastuut rajautuvat? Millaisia terveisiä velkojalla on pesänhoitajalle?

Uusin tieto insolvenssioikeuden ajankohtaisista kysymyksistä yhdessä tehopäivässä.

Seminaarin puheenjohtajana asianajaja **Claudio Busi**, Asianajotoimisto Claudio Busi Oy.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €  
(yksityinen sektori 845 €)

Seminaarihintoihin lisätään alv 24 %. Oikeudet muutoksiin pidätetään.



# Parhaat työvälineet juridiikan ammattilaisille



Sakari Wuolijoki

## **PANKKIOIKEUS I**

Elokuu 2022, 3., uud. p., sh. 139 €

Timo Rabinä

## **VEROTUSMENETTELY JA MUUTOKSENHAKU**

Kesäkuu 2022, 8., uud. p., sh. 129 €

Korpisaari, Pitkänen, Warmo-Lehtinen

## **TIETOSUOJA**

Elokuu 2022, 2., uud. p., sh. 139 €

Tapani, Tolvanen, Kempainen

## **RIKOSOIKEUS – RANGAISTUKSEN MÄÄRÄÄMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO**

Syyskuu 2022, 4., uud. p., sh. 116 €

Engblom, Hupli, Villa

## **VELKAKONVERSIO**

Elokuu 2022, sh. 129 €

## **VEROLAIT 2/2022**

Syyskuu 2022, sh. 137 €

## **FINLANDS LAG 2022**

Elokuu 2022, sh. 427 €

- 6 Tuokiokuva**  
SuomiAreenan lavalla soviteltiin tragikoomista perintöriitaa.
- 8 Oikeilla urilla**  
Ratkaisuja Asianajajaliiton vireille saattamisessa asioissa.
- 9 Tekijä**  
Valvontalautakunnan uusi puheenjohtaja Juho Laine odottaa haasteellista tehtävää.
- 10 Työtapareformi**  
Asianajajaliitto ehdottaa ratkaisuja riita- ja rikosasioiden sujuvoittamiseksi.
- 11 Dekaanin työpöydältä**  
Oikeudenkäyntikulut puhuttavat.
- 12 Työntekijöiltä kannatusta hybridityölle**
- 13 Ajankohtaista**  
Hanna-Maria Seppä palkittiin Oikeudenturvaaja-tunnustuksella.
- 24 Minun valintani**  
Insolvenssioukuteen erikoistunut Annika Smalén palasi asianajajaksi viiden konkurssi-asiamiehen toimistossa vietetyn vuoden jälkeen.
- 27 Niko Jakobssonin kolumni**  
Asianajajalain korjaussarjalla kohti kokonaisuudistusta.
- 28 Koulutus**  
Eväitä yrittäjäurasta haaveileville tai jo yrittäjänä toimiville asianajajille.
- 29 Keissi**  
Tosielämän enkelit pelastivat asiakkaan hengen.
- 32 Asianajajan päivä**  
Mats Welinin keskiviikko huipentui purjehduskilpailuun.
- 33 Nimitykset**



18

”JOS NETTI-KESKUSTELUJA LÄHTEE LUKEMAAN, NE TULEVAT UNIIN.”

HENKILÖ KUVASSA

## Maalittajien tähtäimessä

Asianajaja Martina Kronström on tullut tunnetuksi edustaessaan maalittamisen kohteeksi joutuneita toimittajia. Hänen mielestään maalittaminen uhkaa jo demokratiaa ja oikeusvaltion toimintaa.

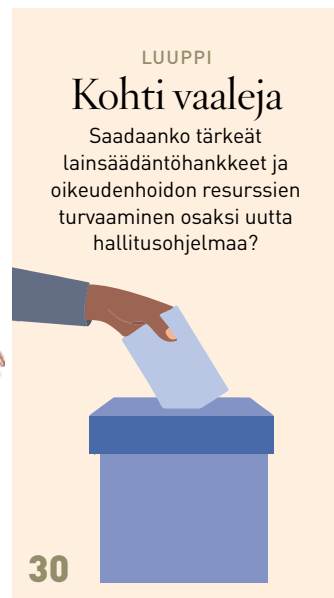


14

FOKUS

## Pois Venäjältä

Hyökkäys Ukrainaan sai lukuisat ulkomaiset yritykset lähtemään Venäjältä. Myös asianajajatoimistot joutuivat päättämään, voiko hyökkäyssotaa käyvässä maassa enää toimia.



LUUPPI

## Kohti vaaleja

Saadaanko tärkeät lainsäädäntöhankkeet ja oikeudenhoidon resurssien turvaaminen osaksi uutta hallitusohjelmaa?

30

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 27. vuosikerta **PÄÄTOIMITTAJA** Sari Krappe, sari.krappe@asianajajaliitto.fi  
**TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ** Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi **TOIMITUSSIHTEERI** Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi **TOIMITUS** Asianajajaliitto ja Vallilan Aparaatit Oy **ULKOKASU** Laura Ylikahri **KANNEN KUVA** Mikko Kauppinen **PALAUTE** advokaatti@asianajajaliitto.fi **ILMOITUKSET** Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi **TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET** p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi  
**KUSTANTAJA** Suomen Asianajajaliitto **PAINO** Savion Kirjapaino Oy **PAINOS** 2 650 kpl **ISSN** 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta.  
 Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisessa sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 25.11.2022.



4041 0660  
Painotuote

## Simonkadulta Mikonkadulle

Asianajajaliiton toimisto muuttaa parhaillaan Simonkadulta Mikonkadulle. Simonkadun tilat ovat palvelleet liiton toimintaa vuosikymmenet ja muutos on periaatteellisesti suuri. Muutolla on myös suuri taloudellinen merkitys, koska Asianajajaliitto osti Mikonkadun toimitilat omikseen. Tähän saakka olemme olleet Suomen Asianajajaliiton Säätiön vuokralaisena. Muutos tehtiin hyvässä yhteishengessä Säätiön kanssa.

Muutolle oli monta perustetta. Liiton toimisto toimi Simonkadulla toisessa ja neljännessä kerroksessa, mikä ei reilun parinkymmenen hengen organisaatiossa ole henkilöstöjohtamisen kannalta optimaalista. Toimitilat remontoitiin perusteellisesti kaksitoista vuotta sitten, mutta ne olisivat olleet jo uudistamisen tarpeessa. Toimitiloista yli kolmannes oli käytäviä, mikä teki tiloista varsin epäkäytännölliset. Sekä työhuoneet että muut tilat vaativat perusteellista modernisointia ja tämän päivän teknisiä valmiuksia.

Tärkeänä perusteena muutolle oli myös se, että saamme muunneltavat ja monikäyttöiset tilat jäsenistön tarpeita varten. Pääosa asianajajista ei ole koskaan käynyt liiton toimituksessa. Asianajaja-Akatemian koulutukset on pidetty ulkopuolisilta vuokratuissa tiloissa, koska liiton toimituksessa ei ole ollut sopivaa tilaa koulutuskäyttöön. Jatkossa muun muassa koulutukset järjestetään Mikonkadun tiloissa, joten entistä useammalla kollegalla on hyvä syy tulla käymään liiton toimitossa.



Ensi keväänä vuorossa ovat taas eduskuntavaalit. Oikeudelliset teemat ovat periaatteessa puolueita kiinnostavia, mutta karsiutuvat helposti viime metreillä lopullisesta hallitusohjelmasta. Olemme tavanneet kesän aikana erillisissä tapaamisissa viiden suurimman puolueen eduskuntaryhmien edustajia. Tapaamisiin on osallistunut edustajia, jotka ovat lakivaliokunnassa tai valmistelemaan puolueensa vaali-ohjelmaa ja hallitusohjelmaneuvoitteluja. Olemme tuoneet esille Asianajajaliiton tärkeimpiä oikeuspoliittisia teemoja, joista tässä mainitsen oikeusavun tuntihinnan jälkeenjääneisyyden. Asiaa on tarkasteltu monesta näkökulmasta: mm. kustannusten nousu, ammattitaitoisen avustajan saamatta jääminen, nuorten juristien palkkaamisen vaikeus ja asianajopalveluiden väheneminen kasvukeskusten ulkopuolella.

Oikeudenhoidon resurssipula on nyt kuuma keskustelunaihe kokonaisuudessaan, eikä oikeusavun tuntihinta ole siinä kuin yksi osa. Aihe on kuitenkin asianajajakunnan ja kansalaisten oikeusturvan kannalta erittäin tärkeä ja kaikki panokset siihen vaikuttamiseen on käytettävä! \*

*Hanna Räibä-Mäntyharju*

Asianajajaliiton puheenjohtaja

[@h\\_raiha](#)

### FRÅN SIMONGGATAN TILL MIKAELSGATAN

Advokatförbundets byrå flyttar som bäst från Simonggatan till Mikaelsgatan. Lokalerna vid Simonggatan betjänade förbundets verksamhet i årtionden och förändringen är principiellt stor. Det fanns många motiveringar till flyttningen. Förbundets byrå verkade på andra och fjärde våningen vid Simonggatan, vilket inte är optimalt med tanke på personalledningen i en organisation med drygt tjugo personer. Lokalerna renoverades grundligt

för tolv år sedan, men de har redan varit i behov av ombyggnad. Över en tredjedel av lokalerna var korridorer, vilket gjorde lokalerna tämligen opraktiska.

En viktig motivering till flyttningen var också att vi får flexibla och multifunktionella lokaler för medlemmarnas behov. I fortsättningen ordnas bl.a. utbildningar i lokalerna vid Mikaelsgatan, så allt fler kolleger har en bra orsak att besöka förbundets kontor.

Nästa vår är det igen riksdagsval. De juridiska temana intresserar i princip partierna, men faller under slutskedet lätt bort från det slutliga regeringsprogrammet. Under sommaren har vi vid separata möten träffat representanter för de fem största partiernas riksdagsgrupper och vi har lyft fram Advokatförbundets viktigaste rättspolitiska teman.

# SUOMI AREENA



## Perintöriita ratkeaa

KUVA SAMULI KNUUTILA // TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN

Perinnönjaon yhteydessä saatetaan riidellä jopa muovikipoista ja -kupeista. Yleisö seurasi herkeämättä, kun Asianajajaliitto esitti tragi-koomisen näytelmän perinnönjaosta heinäkuun SuomiAreenassa. Näytelmän kautta yleisö pääsi tutustumaan sovittelutilanteeseen, jossa oli mukana asianajajia sekä improvisaatioteatteri Stella Polariksen näyttelijöitä.



# Ratkaisuja Asianajajaliiton vireille saattamissa asioissa

Suomen Asianajajaliiton hallitus voi asianajajalain 7 c §:n 1 momentin mukaan päättää siirtää tietoonsa tulleen asianajajaa koskevan asian valvontalautakunnan käsiteltäväksi.

Suurin osa tällaisista asioista koskee Asianajajaliiton yleisvalvonnassa ja toimistotarkastuksissa esiin tulleita seikkoja, kuten toimiston järjestämisessä, asiakasvarojen hoidossa ja täydennyskoulutautumisvelvollisuuden täyttämässä havaittuja puutteita. Näistä velvollisuuksista säädetään hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden lisäksi yksityiskohtaisemmin useissa Asianajajaliiton antamissa, asianajajaa velvoittavissa ohjeissa.

Liiton hallitus voi siirtää valvontalautakunnalle myös muulla tavalla tietoonsa tulleen asian. Hallitus voi esimerkiksi kiinnittää huomiota asianajajan esiintymiseen julkisuudessa ja sosiaalisessa mediassa. Hallitus voi myös harkintansa mukaan saattaa vireille nimettömänä tehdyn kantelun, jota ei valvontalautakunnassa muutoin tutkittaisi.

Alkusyksyn terveisin,

*Kaisa Marttinen*  
vt. valvontayksikön päällikkö



## TUOREIMPIA RATKAISUJA

### ARVOSTELI MASKIPAKKOA TWITTERISSÄ

Asianajajaliiton hallitus käynnisti valvonta-asian asianajajaa kohtaan, kun asianajaja oli twiitannut pitävänsä rikesakon hankkimista kunnia-asiana, jos maskipakko tulisi voimaan.

Valvontalautakunta arvioi asianajajan sananvapautta ja sitä rajoittavaa asianajajan kunniallisuusvelvollisuutta, joka edellyttää myös asiallista kielenkäyttöä. Valvontalautakunta piti twiittiä sanavainnoltaan epäasiallisena ja sellaisena, jota asianajajan tulee asianajotoimessaan välttää.

Toisaalta asianajaja oli julkaissut twiittinsä omalla henkilökohtaisella tilillään, jolla hän oli esiintynyt kaupunginvaltuutettuna. Twiitti oli sisältänyt poliittisen ja kriittisen kannanoton hallituksen kasvomaskin käyttöä koskevaan lakiesitykseen. Asianajaja edusti oppositiossa olevaa puoluetta ja oli julkaissut twiitin nimenomaan tässä asemassa. Epäonnistuneista sanavainnoista huolimatta asianajaja ei ollut twiitillään alentanut asianajajakunnan arvoa tai vähentänyt luottamusta asianajajakuntaan.

**Ei seuraamusta.**

### RAHAT PITKÄÄN YLEISELLÄ ASIAKASVARATILILLÄ

Toimistotarkastuksessa oli ilmennyt, että asianajaja oli säilyttänyt toimistonsa yleisellä asiakasvaratilillä kuolinpesän varoja yli vuoden ajan. Asiakasvarojen tili on tarkoitettu ainoastaan lyhytaikaiseksi asiakkaan varojen säilytyspaikaksi.

Asiakasvarojen tilille oli jätetty luovutusvoittoveron maksua varten yli 160 000 euroa, jotka oli tilitetty eteenpäin vasta yhdentoista kuukauden kuluttua kauppa-summan siirtämisestä asiakasvarojen tilille, ja kuolinpesälle kuuluva nettojako-osuus oli vajaat 199 000 euroa, joka oli siirretty kuolinpesän nimiin avatulle erityiselle asiakasvaratilille vasta vuoden kuluttua asunon kauppahinnan maksamisesta. Valvontalautakunta katsoi, että kyse oli ollut huomattavan rahasumman pidempiaikaisesta säilyttämisestä.

Kaikki oikeudenomistajat olivat pyytäneet asianajajaa käyttämään varojen säilytykseen asiakasvarojen tiliä. Asiakkaan pyyntö ei kuitenkaan poistanut asianajajan velvollisuutta noudattaa toiminnassaan hyvää asianajajatapaa koskevaa sääntelyä. **Varoitus.**

### SIRPALOINTIA VAI EI?

Asianajaja oli työskennellyt Asianajotoimisto A Oy:ssä ja laskuttanut toimistolta palkkionsa omistamansa kommandiitti-yhtiön Asianajotoimisto X Ky:n kautta. Asianajajaliiton hallitus katsoi, että menettely oli ollut tapaohjeiden 11.4-kohdan sirpalointikiellon vastaista. Asianajaja oli lisäksi laiminlyönyt koulutautumisvelvollisuutensa.

Molemmat yhtiöt olivat asianajotoimistoja. Yhtiöt sekä niiden työntekijät olivat olleet asianajajia koskevan valvonnan alaisia ja niitä olivat koskeneet samat asianajajia velvoittavat velvollisuudet.

Yhtiöiden menettelyssä ei ollut ollut kyse siitä, että asianajotoiminnasta olisi sirpalointikiellon tarkoittamalla tavalla erotettu asianajotoimintaan kuuluvia osia tai vaarannettu asianajajien velvollisuuksien ja valvonnan toteutumista tai asiakkaan oikeusturvaa. Valvontalautakunta ei näin ollen havainnut asianajajan menetelleen sirpalointikiellon osalta hyvän asianajajatavan vastaisesti. Seuraamus määrittiin kuitenkin koulutautumisvelvollisuuden laiminlyönnistä. **Huomautus.**





# Hyvin hoidettu toimeksianto on oikeusturvateko

Valvontalautakunnan uusi puheenjohtaja Juho Laine odottaa haasteellista tehtävää, jossa pääsee edistämään oikeusvaltioperiaatteen toteutumista yhteiskunnassa.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA LAURA RAILAMAA

## Minkälaisena näet valvontalautakunnan roolin oikeusvaltiossa?

Saatavilla olevat ja hyvää asianajajatapaa noudattavat asianajopalvelut ovat keskeinen ja välttämätön osa oikeusvaltiota. Jokainen toimeksianto, joka on suoritettu lain ja hyvän asianajajatavan mukaisesti, on oikeusturvateko, ja edistää oikeusvaltioperiaatteen toteutumista yhteiskunnassa.

Valvonnan keskeinen tarkoitus on säilyttää suomalaisen asianajopalvelun laatu korkeatasoisena ja siten turvata oikeuspalveluja käyttävien tahojen oikeusturvan toteutuminen mahdollisimman hyvin. Valvontalautakunnan toiminta on asianajotoiminnan ytimessä. Toimivalla valvonnalla osaltaan varmistetaan asianajotoiminnan tarkoitus ja rooli oikeusvaltiossa.

## Minkälaisia odotuksia sinulla on puheenjohtajan tehtävää kohtaan?

Koen sen vastuulliseksi ja vaativaksi. Olen voinut vuosien ajan seurata nyt ”täysin palvelleen” edellisen puheenjohtajan, **Harri Tuuren**, ansiokasta toimintaa, ja sen perusteella odotan tehtävän olevan työntäyteinen ja haasteellinen.

Odotan tulevaa kautta kuitenkin innolla ja toivon, että voin osaltani vaikuttaa siihen, että valvontalautakunnan antamat ratkaisut ovat edelleen laadukkaita ja oikeudenmukaisia, vaikka ratkaistavia asioita on paljon. Lisäksi ratkaisujen tulee olla yhdenmukaisia toistensa kanssa ja ylipäänsä koko prosessin sujuvaa.

## Mitä teet työn vastapainoksi ja rentoutuaksesi?

Perhe ja harrastukset tasapainottavat arkeani. Luen paljon kaunokirjallisuutta, ja hyvään kirjaan ja tarinaan uppoutuminen vie ajatukset tehokkaasti pois muista asioista. Lisäksi harrastan rotarytoimintaa, joka varsinkin viime aikoina on vienyt paljon aikaa toimiessani Raumanmeren Rotaryklubin presidenttinä.

Lähitulevaisuudessa toivottavasti olisi mahdollisuus palata myös aiemman harrastukseni eli kilpa-ammunnan pariin, sillä koen sen merkittävästi edistävän muun muassa keskittymiskykyä – välillä tosin paras tapa rentoutua on ihan vain olla. \*



# OIKEUDENHOIDON uusilla aalloilla

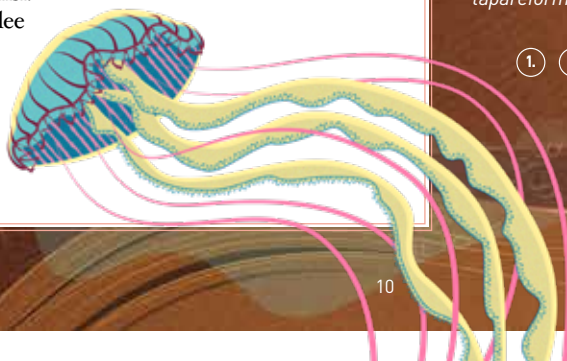


## 8. ASIAN RATKAISEMISEEN TARVITAAN VAIN TARPEELLINEN TODISTELU

Todistelun vastaanottamista voisi kehittää siten, että tuomioistuimessa kuullaan vain sellainen todistelu, jonka kuuleminen on välttämätöntä asian kannalta. Tarkoituksenmukaista olisi pyrkiä välttämään riidattomia asioita koskevan todistelun kuuleminen pääkäsittelyssä. Nykyisellään todistajia myös kuullaan usein ”itsestään selvistä asioista”, joissa asianosaiset käytännössä jo tietävät sisällön valmiiksi. Tuomioistuimen tulee käyttää lainsäädännön antamaa mahdollisuutta rajata tarpeetonta

todistelua, Asianajajaliitto muistuttaa.

Tarpeetonta henkilödistelua voitaisiin karsia siten, että todistajan pitäisi antaa etukäteen kirjallinen lausunto, jossa hän kertoisi tietonsa asiasta. Tämän lausunnon perusteella ratkaintaisiin valmisteluistunnossa, onko todistajaa tarpeen kuulla henkilökohtaisesti vai riittääkö hänen antamansa lausunto.\*



## 7. RIITA-ASIOIHIN MAHDOLLISUUS RATKAISUUN PELKÄN KIRJALLISEN VALMISTELUN PERUSTEELLA

Asianajajaliitto ehdottaa riita-asioiden käsittelyn sujuvoittamiseksi, että tuomioistuinratkaisu voitaisiin riita-asioissa antaa erityisestä syystä myös pelkän kirjallisen valmistelun jälkeen, vaikka joku asianosainen sitä vastustaisikin. Nykyisin täysin perusteettomia kanteita joudutaan viemään eteenpäin, vaikka ratkaisu voitaisiin selvästi tehdä kirjallisen valmistelun pohjalta.



Palstalla esitellään Asianajajaliiton ehdotuksia, joilla voitaisiin sujuvoittaa riita- ja rikosasioiden käsittelyä ja alentaa oikeudenkäyntien kustannuksia. Edelliset ehdotukset on julkaistu numeroissa 1/2022, 2/2022 ja 3/2022. Työtapareformiin voi tutustua kokonaisuudessaan osoitteessa [asianajajaliitto.fi/tyotapareformi](https://asianajajaliitto.fi/tyotapareformi)

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

# Oikeudenkäyntikulut puhuttavat

Riita-asioiden oikeudenkäyntikulut ovat nousseet oikeuspoliittiseen keskusteluun, eikä uudistustarpeesta liene juuri erimielisyyttä. Oikeusministeriö laati 2021 pitkän listan uudistumahdollisuuksista. Nyt luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan kuitenkin vain velvollisuutta ilmoittaa yksityishenkilö-asiakkaalle arvio ja erittely kuluista ennen oikeudenkäyntiä sekä tuomioistuimelle mahdollisuutta viran puolesta puuttua kohtuuttomiin kuluvaatimuksiin. Ehdotuksia voidaan pitää oikean suuntaisina, mutta on epävarmaa, onko niillä toivottua vaikutusta.

Kuluarvio auttaa päämiestä ennakoimaan omat kulunsa. Muutos ei ole suuri, sillä päämies voi jo nyt tiedustella kuluarviota ja moni asianajaja antaa arvion oma-aloitteisesti, erityisesti jos ennakoit kulut suuriksi. Ehdotus ei auta ennakoimaan vastapuolen kuluja, jotka ovat oleellinen osa kulluriskiiä.

Ehdotin kaksi vuotta sitten, että riita-asioissa vastapuolen kulujen korvaamisessa siirryttäisiin käyttämään samaa standardia kuin julkisen oikeusavun asioissa. Toisin sanoen päämies ja avustaja sopisivat veloituksesta kuten nykyin, mutta jos päämies häviäisi, vastapuoli velvoitettaisiin korvaamaan kulut samalla tasolla kuin jos päämiehellä olisi ollut maksuton oikeudenkäynti. Voittanut päämies voisi siten joutua maksamaan avustajansa palkkiosta julkisen oikeusavun standardin yli menevän osan.

Totesin itsekkin ehdotuksen olevan liian radikaali. Kun teetin opiskelijoilla harjoitustehtävän oikeudenkäyntikulusta, yksi opiskelija kirjoitti: ”mikäli tuonkin kaltainen ehdotus on ’liian radikaali’, niin kuinka voimme ylläpitää haaveita siitä, että valtio kykenisi toteuttamaan toimivampaa oikeudenkäyntimenettelyä?” Tämän kommentin rohkaisemana toistin ehdotukseni tässä.

Korkein oikeus on positiivisessa sävyssä tuonut esiin tavanomaisia oikeusriitoja koskevan kulusäätelyn, kulutaksan, mahdollisuutta. Tämä ei ole järjestelmällemme vieras ajatus, sillä oikeudenkäyntikulujen suuruus on jo nyt laajalti säännelty. Sääntelyn piiriin kuuluvat oikeusapua saavien kulut, mukaan lukien itse maksavat asiakkaat, rikosasian puolustajan ja uhriavustajan palkkiot sekä summaaristen perintä-

## SUOMI EROTTUU VERTAILUSSA SILLÄ, ETTÄ KORVAUSVELVOLLISUUDELLA EI OLE YLÄRAJAA.

asioiden kulut. Oikeusturvavakuutuksissa kuluja säännellään vakiosopimusehdoilla.

Nykyiseen oikeusapujärjestelmään siirryttiin 2000-luvun alussa painottaen oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Tavoitteena oli kasvattaa oikeusapuun oikeutettujen kansalaisten osuutta. Järjestelmää ei ole pitkään aikaan asetettu kyseenalaiseksi, joskin palkkioiden suuruudesta käydään keskusteluja.

Oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin tulee olla myös riita-asioiden kulusäätelyn perusta, mukaan lukien velvollisuus korvata vastapuolen kulut. Euroopan unionin maissa on käytössä joko lakisääteinen taksoitus tai tuomioistuimen harkinta vastapuolen kulujen korvaamisessa täydennettynä ohjeistuksella. Suomi erottuu vertailussa sillä, että korvausvelvollisuudella ei ole ylärajaa. Oikeusministeriön ehdotus lähentäisi Suomea tuomioistuimen harkintaan nojaaviin maihin, joskin ehdotettu harkinta eli kohtuuttomien kulujen alentaminen ei anna kovin suurta harkinnanvaraa.

Taksajärjestelmä olisi aivan uusi ja vaatisi pitkällistä valmistelua. Siitä ei olisi apua tilanteeseen moneen vuoteen. Nykyisen oikeusavun normien käyttöön ottaminen vastapuolen kulujen korvaamisessa olisi melko nopeasti toteutettavissa.

Muutosta puoltaisi myös sopimusvapaus. Päämies ja avustaja voisivat edelleen vapaasti sopia palkkiosta. Vain vastapuolen korvausvelvollisuus olisi säännelty. Sääntely olisi yhdenvertainen, sillä hävinneen asianosaisen velvollisuuteen ei vaikuttaisi se, saako voittanut osapuoli oikeusapua vai ei.

Opiskelijani oli oikeassa: ehdotus ei ole kovin radikaali. Loppujen lopuksi kysymys on poliittisesta tahdosta. \*



Johanna Niemi  
Helsingin yliopiston  
oikeustieteellisen  
tiedekunnan dekaani



# Työntekijöiltä kannatusta hybridityölle

Asianajajaliitto selvitti asianajotoimistoissa työskentelevien työhyvinvointia ja koronapandemian aikaisia kokemuksia etätystä.

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA SHUTTERSTOCK

Tutkimuksen teki ruotsalainen työterveyspsykologi **Jens Näsström** syksyllä 2021 ja siihen vastasi yhteensä 709 asianajajaa, toimistojen lakimiestä ja muuta henkilökuntaa. Asianajajien vastauksia tuli eniten, 470 kappaletta.

Kolme neljästä vastaajasta kertoa haluavansa työskennellä etänä vähintään yhden päivän viikossa. Näsström toteaa, että tuloksen myötä työnantajien täytyy jatkossa harkita etätöytäkäytäntöjä tarkasti parhaiden osajien houkuttelemiseksi.

Tutkimuksessa selvitettiin vastaajien kokemuksia työn ja vapaa-ajan erottamiseksi. Yli puolet asianajajista ja muista lakimiehistä ilmoitti, että työn ja vapaa-ajan erottaminen toisistaan muuttui vaikeammaksi tai paljon vaikeammaksi koronapandemian aikana.

Muita koronapandemian ja lisääntyneen etätöön vaikutuksia oli huonontunut ergonomia. Kolme neljästä asianajajasta ilmoitti kokeneensa niska-hartiaseudun kipuja edellisen vuoden aikana. Noin puolet arvioi oman ruutuajansa olevan huonolla tai erittäin huonolla tasolla.

Moni on myös huolissaan etä- ja hybridityön vaikutuksesta omaan ammatilliseen kehitykseen: peräti 36 prosenttia asianajajista vastasi oman ammatillisen kehityksensä huonontuneen koronapandemiaa seuranneen etätöön siirtymisen myötä. Näsström arvioi, että alan työnantajien tuleekin jatkossa päivittää työntekijöiden koulutusmetodeja, jos laajamittais-ta hybridityötä jatketaan. \*

## Oikeudenturvaaja-tunnustus Hanna-Maria Sepälle



Demla ry myönsi syyskuussa asianajaja **Hanna-Maria Sepälle** Oikeudenturvaaja 2022 -tunnustuksen. Pitkään erilaisissa Asianajajaliiton luottamustehtävissä toiminut Seppä on rikosasianajaja, jota Demla kiittää erityisesti sitä, että hän

on pitänyt esillä oikeusprosessien pitkiä kestoja sekä seksuaalirikosten uhrien asemaa.

– Palkinnon saaminen tuntuu erityisen hienolta, koska siinä viitataan työhön ihmis- ja perusoikeuksien puolesta. Rikosasianajajan työtä ei usein mielletä ihmis- ja perusoikeustyöksi, mutta sitä hän se on. Puolustusasianajajan tehtävä on turvata jokaisen oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Tämän oikeuden täysimääräinen toteutuminen on ehdoton ihmisoikeus ja demokraattisen yhteiskunnan kulmakivi. Meidän tehtävämme ei ole ”keplotella” syyllisiä irti rikosvastuusta, vaan varmistaa, ettei ketään tuomita sellaisesta rikoksesta, jota hän ei ole tehnyt, Hanna-Maria Seppä painottaa.

Seppä on tuonut esiin niin uhrin kuin rikoksesta epäillyn näkökulmia.

Medioista esimerkiksi Helsingin Sanomat ja MTV ovat nostaneet hänen huomioitaan esiin.

– Henkilökohtaisesti minulle oli tärkeää, että työni humanimman päihdepolitiikan puolesta mainittiin erikseen perusteluissa. Sekin on asia, jota ei valitettavasti mielletä ihmisoikeusasiaksi.

Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry on vuonna 1954 perustettu puolueisiin sitoutumaton aatteellinen yhdistys, jonka tavoitteena on suomalaisen oikeus- ja yhteiskuntapolitiikkaan vaikuttaminen. Oikeudenturvaaja-tunnustus myönnetään henkilölle tai taholle, joka on kyseisenä vuonna aktiivisesti edistänyt ja varmistanut perus- ja ihmisoikeuksien sekä oikeusvaltioperiaatteiden toteutumisen.

Seppä palkittiin 2019 myös Asianajajaliiton 100 oikeusvaikuttajaa -tunnustuksella parhaana nuorena asianajajana.

# CSI<sup>®</sup>

## Lisätehoa prosesseihin integraatioilla

### Hyödynnä käyttövalmiit CSI-integraatiot

- **KYC-palveluihin**; DOKS, Clento, Due AML
- **Ajanseurantaan**; Ilves MyActivities, TiQ Time
- **Kirjanpitoon**; Fennoa, Netvisor, Procountor
- **Dokumentinhallintaan**; M-Files, NetDocuments, O365 SharePoint



csihelsinki.fi

# Pois Venäjältä

Hyökkäys Ukrainaan sai lukuisat ulkomaiset yritykset lähtemään Venäjältä. Myös asianajotoimistot joutuivat päättämään, voiko hyökkäyssotaa käyvässä maassa enää toimia.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS SAMULI SIIRALA

Torstai 24. helmikuuta oli iso shokki maailmalle. Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, tunnelma oli järkyttynyt myös asianajotoimisto Boreniuksen Pietarin-toimistolla.

Toimiston 25 työntekijää kuuluivat Venäjän koulutettuun avarakatseiseen väestönosaan, joka oli tottunut matkustelemaan. He olivat paitsi järkyttyneitä **Putinin** aloittamasta sodasta, myös huolissaan omasta tulevaisuudestaan. Heidän horisonttinsa muuttui kerralla.

Myös heidän työnsä tulevaisuus oli yhtäkkiä epävarma.

Boreniukselle lähtöpäätös Venäjältä oli helppo.

– Kun sota alkoi torstaina, sunnuntaina illalla osakkaat tekivät päätöksen. Koska vetäytyminen ei ollut ihan yksinkertainen prosessi, toiminta päättyi toukokuun puolessavälissä, kertoo osakas, asianajaja **Samuli Simojoki**.

Venäjällä toimineen sivuliikkeen purku on vielä kesken.

Borenius auttoi Pietarissa erityisesti kansainvälisiä yrityksiä ja sijoittajia Venäjän markkinoille tulossa ja siellä toimimisessa. Sota vei pohjan koko liiketoiminnalta. Kukaan ei enää haluaisi Venäjälle, päinvastoin lukuisat yritykset pyrkivät sieltä pois.

– Jo tällä logiikalla oli helppo päättää lopettamisesta. Totta kai siihen oli monia syitä, mukaan lukien se, että emme voi toimia maassa, joka käy hyökkäyssotaa.

## PIETARIN TIIMI PERUSTI TOIMISTON

Moraalinen paine Venäjältä lähtöön oli kova. Kun sota alkoi, monet suomalaiset yritykset kohtasivat kovaa kritiikkiä, jos ne eivät suorasanaisesti ilmoittaneet läh-

döstä. Jotkut yritykset valmistelivat lähtöä, mutta eivät voineet heti tiedottaa siitä, etteivät suunnitelmat olisi vaikeutuneet.

Boreniuksen Simojoki sanoo, että asianajotoimistolle lähtö oli huomattavasti helpompi kuin monille yhtiöille, joilla oli tuotantotiloja ja laiteinvestointeja Venäjällä. Boreniuksella oli liiketila, jonkin verran teknologiaa ja työntekijöitä.

– Kun totesimme tarpeen vetäytyä mahdollisimman nopeasti, käytännössä vaihtoehtona ei ollut sitä, että olisimme myyneet liiketoiminnan toiselle toimijalle. Siinä olisi kestänyt liian kauan, ja se olisi ollut liian epävarma prosessi.

Osa hankkeista päättyi heti, mutta monet asiakkaat tarvitsivat keväällä juridista apua Venäjältä vetäytymisessä. Pietarin työntekijöiden työsuhteet irtisanottiin maaliskuussa, ja työt loppuivat toukokuussa. Hyvin yhteen hitsaantunut työyhteisö halusi jatkaa yhdessä.

– Kun lopetimme toiminnan toukokuussa, seuraavana päivänä johdon perustama, paikallisesti omistettu asianajotoimisto aloitti toimintansa. Lähes kaikki siirtyivät siihen.

Simojoki sanoo, että Boreniukseen ei kohdistunut viranomaisilta paineita. Nähtäväksi jää vielä, liittyykö sivuliikkeen purkamiseen joitain verottajan vaatimuksia. Venäjältä lähtö ei heilauta pahasti yhtiön taloutta, vaikka liiketoiminta olikin kannattavaa.

## VENÄJÄLLÄ ON OLLUT RISKEJÄ ENNENKIN

Venäjä ei ole ollut oikeusvaltio ennen sotaakaan. Siellä toimimiseen on aina liittynyt jonkinlaisia riskejä.



Suomalaisista asianajotoimistoista vain liikejuriidikkaa tekevällä asianajotoimisto MK-Law'lla oli Boreniuksen lisäksi toimisto Venäjällä, kun sota alkoi. Venäjällä toimi yksi juristi. MK-Law on niin ikään poistunut Venäjältä. Lähtöpäätös oli helppo, koska liiketoiminta oli hyvin pienimuotoista. Vuonna 2013 MK-Law perusti tytäryhtiön Pietariin, mutta sitten tulivat Krimin valtaus ja sanktiot Venäjälle, minkä vuoksi projekti jäi keskeneräiseksi. ➔

VENÄJÄ EI OLE OLLUT OIKEUSVALTIO ENNEN SOTAANKAAN. SIELLÄ TOIMIMISEEN ON AINA LIITTYNYT JONKINLAISIA RISKEJÄ.

➤ – Venäjän liiketoiminta on edellä mainituista syistä aina ollut epävarmaa, emmekä siksi ikinä lähteneet sen enempää panostamaan siihen, sanoo osakas, asianajaja **Jan Långstedt**.

Kun sota alkoi helmikuussa, MK Law päätti seurata vähän aikaa, miten tilanne kehittyi. Huhtikuussa oli jo selvää, että nopeaa rauhaa ei tule. Toukokuussa yritys päätti lopettaa Venäjällä, sekä eettisistä että liiketoimintasyistä. Lähtö oli helppo siinäkin mielessä, että määräaikainen vuokrasopimus oli päättymässä heinäkuussa.



”JOS NYT LEIKATAAN YHTEYKSIÄ VALKO-VENÄJÄÄN, SE TYÖNNETÄÄN VENÄJÄN SYLIIN, EIKÄ SE OLE BALTIAN TURVALLISUUDEN KANNALTA SITÄ, MITÄ HALUTAAN.”

– Muutamia asiakkaita autamme vielä toimenpiteissä, jotka liittyvät liiketoiminnan lopettamiseen Venäjällä. Olemme neuvoneet heitä erinäisten sopimusten irtisanomisessa ja päättämisessä ja toiminnan alasajamisessa, Långstedt sanoo.

#### SORAINEN JÄI VALKO-VENÄJÄLLE

Venäjän tukijat ovat vähissä, mutta yksi näkyvä liittolainen sillä on: **Aljasandr Lukašėnkan** johtama Valko-Venäjä. Valko-Venäjä ei ole suoraan osallistunut hyökkäykseen, mutta sota sai monet yhtiöt punnitsemaan lähtöä myös Valko-Venäjältä.

Baltiassa ja Valko-Venäjällä toimivan asianajotoimisto Soraisen perustajaosakkaalla **Aku Soraisella** oli kovat paineet alkuvuodesta.

– Helmikuussa oli aika dramaattinen vaihe. Kun sota alkoi torstaina, maanantaina moni Baltian partnereista oli jo sitä mieltä, että Valko-Venäjän toimisto pitäisi sulkea.

Ennen kaikkea kysymys oli eettinen. Sorainen kiersi keskustelemassa osakkaiden kanssa. Hän itse ajatteli, että Valko-Venäjällä tilanne voi olla hyvin eri kuin Venäjällä.

Sorainen on toiminut Valko-Venäjällä 14 vuotta. Siellä työskentelee lähes 30 juristia, joista partnereita on neljä. Toimistohenkilökuntaa on 10–15.

Autoritäärisesti hallittu Valko-Venäjä on ollut vaikea toimintaympäristö jo aiemmin. Elokuun 2020 vilpisten presidentinvaalien jälkeen Valko-Venäjällä puhkesi laajoja mielenosoituksia, EU on asettanut pakotteita henkilöille ja yhteisöille ja hallitus on tiukentanut otettaan yritysten toimintaympäristöstä.

– Olemme joutuneet hyvin tarkkaan katsomaan, keitä asiakkaita edustamme.

Sorainen päätti jäädä Valko-Venäjälle. Päätös antoi toistaiseksi taloudellisen turvan henkilökunnalle. Soraisen mukaan Venäjän sota Ukrainassa on vahvistanut valkovenäläisten omaa identiteettiä, ja suurin osa kansasta ei kannata sotaa.



– Jos nyt leikataan yhteyksiä Valko-Venäjään, se työnnetään Venäjän syliin, eikä se ole Baltian turvallisuuden kannalta sitä, mitä halutaan eikä edes sitä, mitä Valko-Venäjän kansa haluaa, Sorainen sanoo.

#### YRITYKSIIN KOHDISTUU UHKIA

Ulkomaisia yrityksiä on lähtenyt myös Valko-Venäjältä. Tulevaisuus on hyvin epävarma.

Kesällä annetussa presidentin asetuksessa oli lista ulkomaisista yrityksistä, joita kiellettiin luovuttamasta osakkeitaan eli käytännössä lopettamasta toimintaansa Valko-Venäjällä. Myös Suomi luetaan epäystävällisiin maihin, joskaan Soraisen mukaan se ei ole toistaiseksi näkynyt viranomaisten toiminnassa.

Valko-Venäjällä on useita asianajajia pidätettynä, ja ihmisoikeusjärjestöt ovat kiinnittäneet huomiota asianajajiin kohdistuvaan poliittiseen painostukseen.

– Kyllä riskit ovat suuremmat kuin aikaisemmin. Autamme asiakkaita ymmärtämään, miten sanktiot vaikuttavat asiakkaan toimintaan. Tilanne vaikuttaa myös meihin, joskin aloimme tehdä muutoksia asiakaskunnassa jo kaksi vuotta sitten presidentinvaalien jälkeen.

Asiakkaat ovat pääasiassa ulkomaisia yhtiöitä, osa myös paikallisia yksityisyrityksiä.

Soraisen henkilökunta Baltiassa on avoimesti tukenut Ukrainaa, mutta on samalla ollut huolissaan, aiheuttaako se vaaraa Valko-Venäjän-toimiston henkilökunnalle.

Jatkoa pohditaan. Siihen vaikuttaa Soraisen mukaan kolme asiaa: miten asianajotoimisto näkee oman roolinsa ja mahdollisuutensa tukea yhteiskunnan kehitystä, onko Valko-Venäjällä turvallista toimia ja onko se taloudellisesti kannattavaa.

LUOTTAMUKSEN PALAUTUS VIE SUKUPOLVEN  
Vaikka Ukrainaan tulisi rauha jo lähiaikoina, Venäjän maine muun maailman silmissä on romahtanut pitkäksi aikaa.

Ulkomaiset yhtiöt, mukaan lukien asianajotoimistot, jotka ovat lähteneet Venäjältä sodan vuoksi, eivät varmasti palaa sinne pitkään aikaan, jos koskaan.

Kansainvälisten yritysten investoinnit Venäjälle tuskin jatkuvat lähivuosina. Boreniuksen Samuli Simojoki sanoo, että tuskin edes lähivuosikymmeninä. Riskit ovat liian suuria. Siksi myöskään kansainvälisiä yhtiöitä neuvoville juristeille ei tule olemaan kysyntää.

– Luottamus on mennyt totaalisesti, ja sukupolven pitää vaihtua ennen kuin se voi palata, Simojoki sanoo. \*

#### VOIVATKO YRITYKSET SUOJATA INVESTOINTEJAAN VENÄJÄLLÄ?

Monilla suomalaisyrityksillä on yhä merkittäviä investointeja Venäjällä. Viime keväänä nousi huolta, kun Venäjä otti haltuunsa ulkomaisten leasingyhtiöiden lentokoneita ja sääti lain, jonka nojalla koneita ei tarvinnut palauttaa ulkomaille.

Venäjä on uhonnut kansallistavansa länsimaista liiketoimintaa vastapakotteena, ja Venäjällä on ollut toukokuusta lähtien käsittelyssä kansallistamislaki. Lentokoneiden haltuunottoa lukuun ottamatta uhat eivät ole toteutuneet. Asianajotoimisto Veljekset Huhtamäen osakas, oikeustieteen tohtori **Heikki Huhtamäki** sanoo, että pelko kansallistamistoimista on levinnyt myös Venäjällä toimiviin suomalaisiin yrityksiin.

Huhtamäen mukaan suomalaisyhtiöt eivät ole täysin tyhjän päällä, jos Venäjä kansallistaa niiden omaisuutta. Viime kädessä yritys voi vedota sijo-

tustensuojasopimukseen, joka solmittiin aikoinaan Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Suomi ja nyttemmin Venäjä ovat sitoutuneet siihen, että ne eivät ryhdy kansallistamaan toisen valtion sijoittajan omaisuutta. Sijoittajalla on oikeus haastaa suoraan sopimusvaltio välimesmenettelyyn sopimuksen rikkomisesta.

– Venäjä ei todennäköisesti suostu tunnustamaan itselleen kielteistä välitysuomiota. Toisaalta yli 160 valtiota on ratifioinut New Yorkin konvention, jolloin välitysuomion voi täytäntöönpanna myös kolmannessa maassa ulosmittaamalla Venäjän omaisuutta, Huhtamäki sanoo.

Venäjän omaisuutta on takaverikossa eri maissa, jolloin välitysuomion saatavia voisi ulosmitata myös näistä.

Käytännössä harva yritys voisi haastaa Venäjän menettelyyn, joka kestää

vuosikausia ja voi maksaa miljoonia euroja. Huhtamäen mukaan se ei luultavasti kannata, jos intressi on alle kymmeniä miljoonia euroja. Toisaalta pienempienkin yritysten voisi olla mahdollista liittoutua ja hakea samalla perusteella vahingonkorvauksia, jolloin asianajokustannusten taakkaa voisi pyrkiä jakamaan.



# Maalittajien tähtäimessä

Asianajaja Martina Kronström on tullut tunnetuksi edustaessaan maalittamisen kohteeksi joutuneita toimittajia. Lainsäädännössä ja oikeusistuimien osaamisessa olisi tällä alueella hänen mielestään paljon korjattavaa, sillä maalittaminen uhkaa jo demokratiaa ja oikeusvaltion toimintaa.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVAT MIKKO KAUPPINEN

Asianajaja **Martina Kronströmin** nimi on vilahdellut usein julkisuudessa puiduissa toimittajiin kohdistuvan nettihäiriköinnin tapauksissa.

Hänen asiakkainaan ovat olleet sekä **Jessikka Aro** että **Johanna Vehkoo**, joiden juttujen käsittely kaikissa oikeusasteissa kesti vuosikautia. Molemmat myös ovat Suomessa ennakkotapauksia uudenaikaisessa rikostyyppissä: netissä tapahtuvassa häirinnässä.

Molemmissa tapauksissa on ollut kyse siitä, että tietty joukko vainoaa ja häiritsee toimittajia netissä heidän työnsä vuoksi ja yllyttää seuraajiaan tekemään sanoin. Häirinnässä aseina ovat solvaukset, uhkaukset, perättömät väitteet ja valheet.

Tällaista toimintaa kutsutaan maalittamiseksi ja sen kohteeksi voivat joutua myös asianajajat tai julkisuudessa esiintyvät asiantuntijat.

Venäjään erikoistuneen toimittaja **Jessikka Aron** tapauksessa Venäjä-mielinen dosentti **Johan Bäckman** tuomittiin Aron vainoamisesta ja kunnianloukkauksesta vankeuteen. Hän ja toinen vastaaja, kesken oikeudenkäyntiprosessin kuollut MV-lehden perustaja **Ilja Janitskin** tuomittiin myös maksamaan Arolle mittavat vahingonkorvaukset.

Heidän katsottiin vihakampanjassaan pyrkineen tuhoamaan Aron maineen ja uskottavuuden työssään sekä mahdollisuuden elää normaalia elämää Suomessa. Juttu saatiin päätökseen korkeimmassa oikeudessa vasta helmikuussa 2022, kun ensimmäinen tutkintapyyntö tehtiin jo 2016 ja syytteet nostettiin 2018.

Toimittaja **Johanna Vehkoon** tapauksessa taas oululainen entinen kaupunginvaltuutettu **Junes Lokka** vaati Vehkoolle rangaistusta kunnianloukkauksesta,

koska tämä oli nimittänyt häntä Facebook-keskustelussa rasistiksi ja natsipelleksi.

Erikoista oli, että Lokka ei itsekään pitänyt tätä kunnianloukkauksena, mutta tämä seikka ei vaikuttanut oikeuskäsittelyyn. Vaikka koko kanne oli nostettu ilmeisesti kiusantekotarkoituksessa, sekä käräjäoikeus että hovioikeus katsoivat Vehkoon syyllistyneen kunnianloukkaukseen.

Vasta korkein oikeus teki tammikuussa 2022 päätöksen Vehkoon eduksi ja katsoi, että hän ei ole syyllistynyt kunnianloukkaukseen. KKO huomioi päätöksessään kantajan itsensä käyttämän vihamielisen kielen ja käytöksen julkisessa tehtävässä.

## URAKKA JATKUU

Vaikka molemmat jutut on nyt ratkaistu korkeimmassa oikeusasteessa toimittajien eduksi, taistelu ei ole ohi. Kronström kertoo, että Aro ei ole saanut kuin murto-osan kymmenien tuhansien eurojen kärsimyskorvauksista, joita vastaajat Bäckman ja Janitskin määrättiin maksamaan vuosia kestäneestä häirinnästä.

Periaate on, että tapauksissa, joissa tuomituilta ei saada korvauksia perittyä, kuten tässäkin tapauksessa, korvaukset uhrille maksaa Valtiokonttori. Ei kuitenkaan Aron keississä, sillä kunnianloukkaus tai sen törkeä tekemuoto eivät kuulu niihin rikoksiin, joista Valtiokonttori maksaa kärsimyskorvauksia. Valtiokonttori maksaisi muutoinkin enintään 3 000 euroa kärsimyksistä.

– Jos rikosnimike olisi vaikkapa pahoinpitely, korvaukset maksettaisiin mukisematta valtion pussista, Kronström selvittää.





Asiasta puhuminen saa Kronströmin ajoittain kiihtymään — hänkin on saanut juttujen myötä osansa maalittamisesta ja häirinnästä.

Hänen mukaansa Suomen lainsäädännössä on iso aukko netissä tapahtuvan häirinnän kohdalla. Sopivia rikosnimikkeitä ei järjestelmälliseen maalittamiseen oikeastaan ole. Mahdollisia rikosnimikkeitä ovat kunnianloukkaus, törkeä kunnianloukkaus ja vainoaminen.

Kronström muistuttaa, että aikana, jolloin kunnianloukkausta koskevat lait on säädetty, kunnianloukkaus tarkoitti käytännössä vaikkapa tuttavien tai naapurin heittämää loukkaavaa nimitystä.

– Vaikka tällainen voikin olla syvästi loukkaavaa, se luultavasti unohtuu ajan myötä, kun kuulijapiiri on hyvin rajattu. Sen sijaan netissä tapahtuva maalittaminen on ihan eri luokan juttu, Kronström sanoo.

– Siihen voi osallistua tuhansia ihmisiä ja se voi kestää vuosia. Jäljet eivät katoa sosiaalisesta mediasta. Nettihäirinnällä ja valheiden levittämisellä voi traumatisoida uhrin vakavasti sekä tuhota tämän terveyden ja uran.

Esimerkiksi Vehkoo menetti työtilaisuuksia ja apurahoja saamansa tuomion vuoksi ja Aro joutui luopumaan Venäjää koskevien artikkelien kirjoittamisesta.

– Oikeus on aika voimaton tällaisen edessä. Oikeusjärjestelmä menisi tukkoon, jos kaikki tekoihin syylistyneet nimimerkkien takaa huutelijat kaivettaisiin esiin ja tuomittaisiin. Niinpä vastaajiksi valikoituvat ainoastaan äänekkäimmät ja aktiivisimmat kiusaajat. Näin uhri joutuu antamaan kiusaajilleen ikään kuin paljousalennusta, Kronström sanoo. ➔

”ON TODELLA VAKAVA UHKA, JOS ASIANTUNTIJAT EIVÄT ENÄÄ USKALLA ESIINTYÄ NIMELLÄÄN JULKISUUDESSA, TOIMITTAJAT EIVÄT VOI TEHDÄ TYÖTÄÄN RAUHASSA TAI ASIANAJAJAT EIVÄT OTA JUTTUJA HOIDETTAVAKSEEN.”



### ➔ ASIANAJAJAANKIN MAALITETAAN

Maalittamisjutut ovat asianajajalle raskaita, sillä asiakkaan kärsimysten ja taakan jakamisen lisäksi niitä hoidettaessa joutuu itsekin maalitetuksi, Kronström kertoo.

Miten asianajaja voi sitten suojautua ja huolehtia jaksamisestaan työssä? Kronström sanoo, ettei itse enää lue lainkaan nettikeskusteluja, joissa häntä solvataan ja uhkaillaan, vaan pyytää kollegoita tai ystäviä tekemään sen puolestaan.

– Jos niitä lähtee lukemaan, ne tulevat uniin. Asianajaja on trollaajille ”helppo” kohde, sillä hän ei voi tehdä häiritsijöistä tutkintapyyntöä. Jos sen tekisin, joutuisin jääväämään itseni jutusta ja sehän juuri on häiriköijien tavoitekin.

Kronström on suojautunut turvakiellolla, mikä tarkoittaa, että hänen osoitetaan ei kukaan saa selville, eivät edes viranomaiset. Siitä on kuitenkin hänelle myös monenlaista haittaa, sillä esimerkiksi julkinen terveydenhuolto ei saa häneen yhteyttä eikä hän voi käyttää tiettyjä mobiilisovelluksia.

Kaikesta huolimatta Kronström pitää työtään pal-kitsevana. Kun juttu ratkeaa asiakkaan eduksi, hän kokee onnistuneensa ja kyyneensä auttamaan. Silloin hän jakaa asiakkaan helpotuksen. Pitkissä jutuissa syntyy luottamuksellinen ja läheinen suhde asiakkaaseen.

Kronström muistelee muun muassa, miten vaikeassa tilanteessa Jessikka Aro oli tullessaan Kronströmin asiakkaaksi ja miten hän on vähitellen saanut elämänsä taas kuntoon.

Kronströmin puoliso ja lapset puolestaan kantavat ajoittain huolta hänen omasta jaksamisestaan ja välillä ihmettelevät, miksi hän ottaa näin vaikeita juttuja hoidettavakseen.

– Jonkun on vain pakko, sillä maalittaminen murentaa demokratiaa, Kronström sanoo.

– On todella vakava uhka, jos asiantuntijat eivät enää uskalla esiintyä nimellään julkisuudessa, toimittajat eivät voi tehdä työtään rauhassa tai asianajajat eivät ota juttuja hoidettavakseen.

Kysymys on oikeusvaltion toiminnan turvaamisesta. Koko vastuuta ei voi lykätä esimerkiksi toimittajien työnantajille, joilla on jo riittävästi haasteita.

Kanteiden tehtämillä pelkästään häirintätarkoituksessa – mistä Vehkoonkin tapauksessa oli kysymys – voidaan pahimmillaan saada oikeusistuimet tukkoon. Tällainen toiminta pitäisi jotenkin tunnistaa jo alkuvaiheessa. Tähän onkin tulossa EU-tasolta uutta lainsäädäntöä.

Kronströmin mielestä lainsäädännössä olisi siis paljonkin korjattavaa. Ongelmaa on pohdittu ja muutosta saattaa olla tulossa. Vielä vuonna 2020 kärjätuomari

## PITKISSÄ JUTUISSA SYNTYY LUOTTAMUKSELLINEN JA LÄHEINEN SUHDE ASIAKKAASEEN.

**Mika Illmanin** hallituksen toimeksiannosta tekemän raportin mukaan rikoslaisia on jo tarvittavat rikosnimikkeet ja kysymys on enemmänkin niiden soveltamisesta. Syyskuussa 2022 oikeusministeriö julkaisi arviomuiston, jonka perusteella maalittamisen säätämiseksi erikseen rangaistavaksi on löydettävissä perusteita. Arviomuistio lakiehdotuksineen on parhaillaan lausuntokierroksella.

### ASIANAJAJAT KAIPAAVAT TIETOA

Kronström kertoo käyneensä maalittamisesta keskusteluja sekä oikeus- että sisäministeriön kanssa ja yrittävänsä pitää asiaa jatkuvasti esillä myös kollegojensa kanssa. Kronström on Asianajajaliiton hallituksen varajäsen ja toivoisi myös liiton tarttuvan aihepiiriin nykyistä tarmokkaammin. Liitto voisi tarjota tietoa ja apua jäsenilleen, jotka ovat joutuneet maalittamisen kohteeksi.

– Valitettavasti ala on konservatiivinen, Kronström huokaa.

– Myöskään ylemmissä oikeusistuimissa ei tunneta sosiaalista mediaa eikä sen toimintaa. Työnsä puolesta he eivät itse voi siellä olla ja edustavat pitkälti myös vanhempia ikäpolvia, jotka eivät ole ehtineet aikanaan siihen tutustua.

Kronström kertoo joutuneensa valistamaan oikeuden jäseniä muun muassa siitä, mitä tarkoittaa vaikkapa tågäys eli henkilön merkitseminen kuvaan tai julkaisuun, mitä tarkoittaa Facebook-ryhmän jäsenyys, kenelle julkaisu näkyvät ja niin edelleen.

Aron ja Vehkoon tapauksen Kronström toivoo vaikuttavan siten, että kynnys tutkintaan madaltuu.

– Poliisillakaan ei ole ollut suurta intoa tutkia tällaisia tapauksia, sillä myös tutkintaa tekevät poliisit joutuvat saman tien maalittamisen kohteiksi.

Työtä on kuitenkin tehtävä vaikeuksista huolimatta. Kronström kertoo olevansa siviilissä ”futisäiti” ja pääsevänsä työhuolista parhaiten irti urheilemalla ja liikkumalla luonnossa. Kun lapset ovat treeneissä, Kronström käyttää ajan lenkkeilyyn. Kun vapaa-aikaa on vähän, sekin pitää käyttää tehokkaasti. \*

## henkilö kuvassa



### **Martina Kronström**

- Oikeustieteen kandidaatti 2005 ja asianajaja vuodesta 2009 lähtien
- Properta Asianajotoimisto Oy:n osakas vuodesta 2022
- Hoitaa sopimuksiin, työoikeuteen ja vahingonkorvausvastuuseen liittyviä asioita, mutta ollut avustajana useassa huomiota herättäneessä sananvapausjutussa
- Asianajajaliiton hallituksen varajäsen

### RIIDANRATKAISIJA ALUSTA ASTI

**Martina Kronström** aloitti heinäkuussa uudessa työpaikassa, osakkaana Properta Asianajotoimistossa. Aiemmin hän työskenteli osakkaana Asianajotoimisto Sotamaa & Co:ssa.

Kronströmin myötä kiinteistöosaamisesta tunnettu toimisto laajentaa riidanratkaisu- ja oikeudenkäyntiosaamista myös uusille osa-alueille. Kronström johtaa nyt Propertan riidanratkaisutiimiä.

Kronström perehtyi prosessointiin ja riidanratkaisuun jo opiskeluaikoinaan harjoittelijana Paraisten kärjäoikeudessa.

– Siellä tehtiin paljon kärjämatkoja, ja niiden aikana opin paljon vanhemmilta kollegoiltani. Tiesin silloin, että tämä on sitä, mitä haluan tehdä, vaikkei juristin ura ollutkaan unelma-ammattini alun alkaen. Haaveet opettajan urasta haihtuivat, kun mietin, millaisia haasteita oikeasti kaipaan.





# Paluu juurille

Insolvenssioikeuteen erikoistunut Annika Smalén palasi asianajajaksi viiden konkurssiasiamiehen toimistossa vietetyn vuoden jälkeen. Näkökulma pöydän toiselta puolelta lisäsi ammattitaitoa ja hiljaista tietoa alasta, hän sanoo.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SUSANNA KEKKONEN

Oletko koskaan pysähtynyt miettimään, miten päädyit juuri omalle alallesi? Oliko kyseessä pitkäaikainen haave vai sattuman kauppa?

Asianajaja **Annika Smalénin** kohdalla vastaus on helppo: insolvenssioikeus on ollut hänen alaansa aina. Ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen hän pääsi harjoitteluun helsinkiläiseen Asianajotoimisto Tölö & Co:hon, joka toimi silloin nimellä Tölö & Aganimov – ja sillä samalla polulla hän on edelleen.

Pieni toimisto tarjosi uransa alkuvaiheessa olleelle Smalénille runsaasti arvokasta työkokemusta.

– Se oli loistava harjoittelupaikka. Sain tehdä paljon konkurssi- ja yrityssaneerauksiin liittyviä toimeksiantoja, mutta myös perhe- ja jäämistöoikeutta, Smalén sanoo.

Insolvenssioikeus tuntui heti omalta alalta. Toimeksiannot olivat monipuolisia ja ylittivät oikeudenalojen rajat. Uusia kysymyksiä tulee edelleen eteen, Smalén sanoo.

– Pidän strukturoidusta menettelystä, joka insolvenssiasioihin liittyy, hän intoutuu.

– Saan tehdä yhteistyötä tuomioistuinten, velkojien, velallisten ja konkurssiasiamiehen toimiston kanssa, sekä tietysti oman toimistomme sisällä kollegoiden kesken. Ilahdun toistuvasti, kun huomaan, miten kiinnostuneita muutkin ihmiset ovat samoista asioista kuin minä.

## MUUSIKON SIJAAN JURISTIKSI

Smalén on kotoisin Nurmijärven Klaukkalasta, jossa hän kävi koulut peruskoulun päätökseen asti. Lukioon hän siirtyi Helsinkiin, Töölön yhteiskouluun. Smalén soitti nuorena poikkihuilua sen verran vakavissaan, että harkitsi jopa muusikon uraa.

”ILAHDUN TOISTUVASTI, KUN HUOMAAN, MITEN KIINNOSTUNEITA MUUTKIN IHMISET OVAT SAMOISTA ASIOISTA KUIN MINÄ.”

– Lapsuuteni ja nuoruuteni oli hyvin onnellista aikaa, ja palaan Klaukkalaan aina mielelläni. Äiti ja isä olivat opintojen suhteen kannustavia.

Huilunsoiton sijaan Smalénin mielenkiinto alkoi lukion aikana kohdistua yhteiskunnallisiin asioihin ja erityisesti juridiikkaan. Smalén päätyi ensin vuodeksi Vaasan yliopistoon lukemaan hallintotieteitä. Vaasanvuosi vahvisti käsitystä siitä, että yhteiskunnan osaluista juuri juridiikka oli Smalénin intohimo. Hän valmistui Helsingin yliopistosta oikeustieteen maisteriksi vuonna 2009.

Myös Smalénin isoisä oli ollut juristi, joten osittain ammatinvalinta tuli verenperintönä.

– Se, että valmistuin samaan ammattiin kuin edesmennyt isoisäni, loi minulle hienon yhteyden myös omaan isääni – että hei, isä, nyt sinun elämässäsi on taas juristi. Se oli aika tunteikastakin.

NÄKÖKULMA PÖYDÄN TOISELTA PUOLELTA  
Vuonna 2016 konkurssiasiamiehen toimistoon aukesi määräaikainen viransijaisuus. Virasto oli Smalénille tuttu yhteistyökumppani ja ylitarkastajan tehtävä tuntui kiinnostavalta. Hän päätti hakea. ➔



#### **Annika Smalén**

- Valmistui oikeustieteen lisensiaatiksi 2013
- Toimi vuosina 2016–2021 konkurssiasiamiehen toimistossa ylitarkastajana
- Työskennellyt insolvenssioikeuteen erikoistuneena juristina ja asianajajana Tölo & Co:ssa, Krogeruksella ja vuodesta 2021 lähtien Boreniuksella

» Tarkoituksena oli palata muutaman kuukauden määräaikaaisuuden jälkeen Krogerukselle, mutta lopulta virka vakinaistettiin. Smalén toimi konkurssiylitarkastajana viiden ja puolen vuoden ajan, kesään 2021 asti.

Alanvaihto oli vaikea päätös. Smalén oli hyväksytty Asianajajaliiton jäseneksi vuonna 2013. Hän oli alusta lähtien aktiivisesti mukana liiton toiminnassa, ensin nuorten toimikunnassa ja koulutusvaliokunnassa sekä myöhemmin asianajajatutkintolautakunnassa. Asianajajuus oli paljon muutakin kuin titteli käytikortissa – osa identiteettiä.

– Halusin todella olla osa asianajajien yhteisöä. Tuntuu vaikealta ilmoittaa, että luopuisin jäsenyydestä.

Smalén lohdutti itseään sillä ajatuksella, ettei alan vaihdon tarvitsisi olla lopullinen. Hän päätti nähdä ylitarkastajan viran mahdollisuutena hankkia työkokemusta ja uutta näkökulmaa tuttuun asiaan.

Konkurssiylitarkastajan perusarkea Smalén kuvaa itsenäiseksi asiantuntijatyöksi. Tehtäviin kuului paitsi valvoa konkurssipesien hallintoa ja seurata hyvän pesänhoitotavan noudattamista myös vetää erilaisia kehityshankkeita.

## ”LIITON JÄSENEKSI PALAAMINEN OLI EHKÄ VIELÄ HIENOMPAA KUIN ENSIMMÄISELLÄ KERRALLA.”

Hänen aikanaan konkurssilakia uudistettiin, EU-lainsäädäntöä implementoitiin osaksi kotimaista sääntelyä ja toimiston asianhallintajärjestelmää uudistettiin, Smalén listaa.

– Tehtävään sisältyi paljon myös yleistä neuvontaa. Työn kautta sain säilytettyä yhteyden asianajajiin ympäri Suomea.

#### UUTTA JA TUTTUA

Kun Annika Smalén ilmoitti kesällä 2021 palaavansa asianajajaksi, nyt Boreniuksen insolvenssioikeuden tiimiin, harva yllättyi. Konkurssiasiamiehen toimistossa kollegat sanoivat, että Smalénilla oli aina ollutkin jollain tapaa asianajajan viitta harteillaan, hän kertoo.



– Muut asianajat ymmärsivät päätökseni todella hyvin. Joku heistä kommentoikin, että jos voi olla asianajaja, niin miksi ei olisi?

Paluu vanhaan ammattiin tuntui helpolta ja luontevalta. Koronapandemia oli toki muuttanut myös asianajajien työtapoja. Smalén kiinnitti huomiota siihen, että asioita hoidettiin nopeammassa rytmissä ja paljon sähköpostitse. Tuomioistuinten ruuhkat vaikuttavat jossain määrin myös konkurssipesien hoitoon.

– Liiton jäseneksi palaaminen oli ehkä vielä hienompaa kuin ensimmäisellä kerralla. Tuntui kuin olisin saanut takaisin jotain, jonka olin kerran menettänyt.

Konkurssi-asiamiehen toimistossa vietettyjen vuosien aikana Smalén kokee saaneensa paljon hiljaista tietoa siitä, minkälaisia ongelmia insolvenssitilanteissa esiintyy ja miten niitä voisi välttää jo etukäteen. Yleinen ymmärrys ja ammattitaito alasta kasvoi, hän arvioi.

– Mitä enemmän kokemusta saan, sitä enemmän haluan oppia ja nähdä lisää. Yrityksimaailma ja sen erilaiset käännteet jaksavat aina vain kiehtoa.

#### ELÄMÄ TASAPAINOSSA

Asianajoalalla on viime vuosina herätty siihen, että moni nuori asianajaja kokee työelämän ja vapaa-ajan yhteensovittamisen vaikeaksi. Suorituspaineeet saattavat johtaa jopa alan vaihtoon.

Annika Smalén on esimerkki päinvastaisesta liikenteestä eli alalle palaajasta. Hän kokee, että on itse onnistunut löytämään tasapainon mielekkään työn, perheen ja harrastusten välillä. Hän kehottaa ottamaan asian varhaisessa vaiheessa puheeksi työpaikalla, jos kuormitus alkaa tuntua liian suurelta.

Boreniuksella lapsiperheiden tarpeet otetaan huomioon, jos tarvetta on, Smalén sanoo. Hänellä itsellään kotona on työpäivän jälkeen vastassa kaksi alle kouluikäistä lasta.

– Haluan tehdä parhaani ollakseni hyvä asianajaja, mutta myös hyvä äiti ja puoliso. \*

#### LUOTTAMUSTEHTÄVÄ AUTTAA KEHITYMÄÄN

**Annika Smalén** on ollut aktiivinen liiton luottamustehtävissä heti asianajajaksi päästyään. Asianajajatutkintolautakunnan sihteerinä hän on toiminut vuodesta 2016 lähtien yhdessä asianajaja **Juli Mansnéruksen** kanssa.

Tänä aikana on perinteisestä kirjallisesta kokeesta siirrytty sähköiseen asianajajatutkintoon.

– Lautakuntatyöskentely on todella kiinnostavaa, sillä siinä ollaan niin asianajajuuden perusasioiden äärellä, Smalén sanoo.

– Minusta on tullut vaivihkaa hieman tällainen asianajoukouden harrastaja. Olen iloinen, että puoleeni käännytään, jos joku asianajo-oikeudellinen kysymys pohdituttaa.

#### KOLUMNI

*Palstalla vaihtuvat kirjoittajat ottavat kantaa oikeuspolitiikan ajankohtaisiin teemoihin.*



## Asianajajalain korjaussarjalla kohti kokonaisuudistusta

Asianajajista annettua lakia ollaan muuttamassa. Muutostarve on syntynyt Suomen Asianajajaliiton aloitteesta ja sitä ovat täydentäneet myös oikeuskanslerin huomiot muun muassa tutkinnon muutoksenhakuun liittyen.

Nykyinen asianajajista annettu laki annettiin 1958 ja se tuli voimaan 1.7.1959. Asianajajalakia on sen jälkeen muutettu 14 kertaa ja alun perin saman määrän pykälää sisältänyt laki on venähtänyt 32 pykälään kuitenkin niin, että lisäykset on tehty pykälien väliin: esimerkiksi 7 §:n perässä on 7 a – 7 k §:t. Seurauksella, että lain systemaattikka ja selkeys ovat kärsineet.

Vuosien kuluessa Suomen Asianajajaliitto on esittänyt lakiin useita muutosesityksiä, joista osa jäi odottamaan kokonaisuudistusta. Vireillä olevalla esityksellä pyritään purkamaan valvontalautakunnan jutturuuhkaa ja tehostamaan asioiden käsittelyä.

Esityksessä valvontalautakunnan kokoonpanoa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että valvontalautakunta voisi joustavammin perustaa jaostoja asiamäärän ja ruuhkatilanteen mukaan – käytännössä valvontalautakunnan jäsenmäärä voisi vaihdella. Samalla valvontalautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voisivat ratkaista asian, mikäli kantelu olisi ilmeisen perusteeton. Oikeusturvaan liittyvänä kysymyksenä kanteluiden vanhentumisaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi nykyisestä viidestä vuodesta kahteen vuoteen. Tämä koskisi myös luvan saaneita oikeudenkäyntiasiamiehiä ja samalla muutos tulisi luvan saaneista oikeudenkäyntiasiamiehistä annettuun lakiin.

Oikeusministeriön laatima luonnos hallituksen esitykseksi oli lausuntokierroksella 1.7.–15.8.2022. Kaikki lausujat kannattivat esitettyjä muutoksia. Lausunnoissa tuotiin esille tarve asianajajalain kokonaisuudistukselle. Samaa on edellyttänyt jo aiemmin eduskunnan lakivaliokunta ja mikäli asia saadaan kirjattua seuraavaan hallitusohjelmaan, uudistus toteutuu – muussa tapauksessa asiantilan korjaamiseen ei ole osoitettavissa lainvalmisteluresursseja.

*Niko Jakobsson*

Asianajajaliiton pääsihteeri



## Haasta tuttu ja turvallinen

Lokakuussa koulutuksessa annetaan eväitä yrittäjäurasta haaveileville tai jo yrittäjänä toimiville asianajajille.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

### Mitä olet oppinut johtajana, Johanna Rantanen?

Olen oppinut sietämään omaa keskeneräisyyttäni ja käsittelemään vaikeita tilanteita ja vastoinkäymisiä. Asianajoala mielletään usein hyvin yksilökeskeiseksi, mutta olen yrityksemme kasvun myötä oppinut, kuinka tärkeää on yhteen hiileen puhaltaminen. Eri työntekijöiden ja osakkaiden yksilöllisiä vahvuuksia kannattaa hyödyntää yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Usein sisäinen kilpailu vie energiaa ja panostuksia itse yrityksen sekä sen tavoitteiden eteen työskentelyltä.

### Missä asianajajilla olisi eniten petrattavaa liittyen yrittäjyyteen?

Asianajajakunta kaipaa lisää pelottomuutta haastaa vakiintuneita toimintamalleja ja löytää asianajopalveluiden tuottamiseen uusia toimintatapoja, joilla pystymme tuottamaan lisäarvoa liike-elämälle, joka on muun muassa nopeasti kehittyvän teknologian vuoksi jatkuvassa murroksessa.

Kehotan meitä kaikkia asianajajia nöyryyteen kuunnella, mitä asiakkaat meiltä toivoivat. Modernissa liike-elämässä asioita ei voi enää tarkastella vain oman erikoisalan linssien läpi, vaan haastavimpien ongelmien ratkominen vaatii usein laaja-alaista tarkastelua. Tulevaisuuden liikejuristeilta vaaditaan sitä, että pysymme yhteiskunnassa ja elinkeinoelämässä tapahtuvien muutosten pulssilla. \*

5.10.2022 Asianajajan yrittäjyystaidot  
Kouluttajina toimivat asianajajat Johanna Rantanen, Torsti Lakari ja Jyrki Piiparinen.

### MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ:

- 10.10. **Asiantuntijatodistelu kiinteistöriidassa**  
Helsinki, myös etänä
- 13.10. **Ajankohtaista uudesta yhteistoimintalaista ja muutosneuvotteluista**  
Helsinki, myös etänä
- 25.10. **Internationell rättslig hjälp i brottmål på distans**
- 28.10. **Nuorten Päivä**  
Helsinki

**Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu:**  
[asianajajaliitto.fi/tapahtumakalenteri](http://asianajajaliitto.fi/tapahtumakalenteri)

Tällä palstalla asianajajat kertovat mieleenpainuvista tapauksista uransa varrelta. Haluaisitko nähdä oman tai kollegan keissin palstalla? Lähetä vinkki [advokaatti@asianajajaliitto.fi](mailto:advokaatti@asianajajaliitto.fi)

KEISSI

## Tosielämän enkelit pelastivat asiakkaan hengen

*Minä vastasin*  
**Jyrki Piiparinen,**  
Joensuu  
Asianajotoimisto  
Kontturi & Co Oy

Saavuini eräänä päivänä toimistollemme ja huomasin, että käynnissä oli jotain poikkeuksellista: kaksi juristiamme kävivät kukin tahoillaan hyvin intensiivistä puhelinkeskustelua, viittilöivät välillä toisilleen ja viestivät paperilapuilla.

Hoidamme yrityskauppojen ja oikeudenkäyntien lisäksi paljon ihmisten arkisia asioita. Niihin liittyy usein jokin ihmiselämän kriisi, ja varsinkin perheasioissa asiakkaiden kohtaama henkinen paine saattaa kärjistyä äärimmäisen suureksi.

Kävi ilmi, että eräs asiakkaamme oli ilmoittanut puhelimesta toimistomme juristille, että hän on tehnyt juuri itselleen asioita, jotka johtavat kuolemaan. Hän kertoi lähtevänsä ulos kotoaan, jotta kukaan ei voi löytää häntä ajoissa.



Suureksi onneksi toimistomme juristit toimivat nopeasti, määrätietoisesti ja empaattisesti. Toinen kollegani otti välittömästi yhteyttä liiton valvontalautakuntaan selvittääkseen, voidaanko salassapitovelvollisuus rikkoa tällaisessa tilanteessa, koska asiakas kielsi jyrkästi ilmoittamasta asiasta kenellekään, samalla kun toinen kollegani piti puheyhteyden asiakkaaseen ja pelasi näin aikaa.

Saimme onneksemme liitosta ihmisen kiinni, ja selvisi, että koska kyse on ihmisen hengestä, ei ole estettä kääntyä viranomaisen puoleen. Kollegani ottivat yhteyttä hätäkeskukseen ja ryhtyivät samalla selvittämään keskustelemalla pienistä vihjeistä, missä ja mihin suuntaan asiakas liikkui.

Apu löysi lopulta ajoissa perille, ja hänen henkensä pelastui.

Juridiikka on juridiikkaa, mutta tähän työhön liittyy myös vastuu siitä, että ihmistä kannatellaan elämän hankalissa vaiheissa. Asianajajia pidetään usein tunnemielessä etäisinä, lähes teflonpintaisina, mutta se ei pidä paikkaansa.

Tällaisia äärimmäisiä tapauksia ei pidä käsitellä jälkikäteen yksin. Kehotan kaikkia keskustelemaan ja käymään vaikeita tapauksia läpi työyhteisön sisällä. Meillä oli jo ennen tätä tapausta toimintaohjeet poikkeuksellisten tilanteiden kohtaamiseen, ja kehotan myös muita toimistoja laatimaan sellaiset, jos ohjeistusta ei vielä ole.

Tapauksen jälkeen mietin hetken, miten kahta kollegaani voisi huomioida. Lopulta hankin heille korut, joissa on enkelihahmot. Tunnen edelleen suurta ylpeyttä heidän toiminnastaan ja kiitollisuutta siitä, että minulla on tällaisia ihmisiä työyhteisössä. He pitivät ihmisestä huolta silloinkin, kun hän ei itse siihen kyennyt eikä apua halunnut.

# Asianajaja, huomasiitko mainoskampanjamme?

Asianajajaliiton näyttävä valtakunnallinen mainoskampanja on näkynyt ja kuulunut syyskuussa laajasti eri medioissa. Kampanja ohjaa valitsemaan oikeudellisiin ongelmiin asianajajan **Löydäasianajaja.fi-palvelun** avulla. Päivitäthän tietosi palveluun parhaan löydettävyyden varmistamiseksi! Tietosi löytyvät palvelusta vain, mikäli olet käynyt valitsemassa itsellesi uudistuneet osaamisalueet Asianajajaliiton asiointipalvelu ASSissa.

Kirjautu ASSlin osoitteessa  
[asiointi.asianajajaliitto.fi](http://asiointi.asianajajaliitto.fi)



Päivitä  
tietosi ja tule  
löydetyksi!

Hankala vastapuoli?  
Kun tarvitset  
oikeudellista apua,  
valitse asianajaja  
[löydäasianajaja.fi](http://loydäasianajaja.fi)



# Kohti vaaleja

Ensi kevään eduskuntavaalit ovat tärkeä hetki oikeusvaltion tulevaisuuden kannalta. Saadaanko tärkeät lainsäädäntöhankkeet ja oikeudenhoidon resurssien turvaaminen osaksi hallitusohjelmaa?

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SHUTTERSTOCK

Suomessa järjestetään huhtikuussa 2023 eduskuntavaalit, joissa valitaan Suomeen lainsäätäjät seuraavalle nelivuotiskaudelle. Asianajajaliitto pyrkii omalla vaikuttamistyöllään varmistamaan, että oikeusvaltion peruspilarit, kuten riippumaton asianajajakunta, kaikkien saatavilla olevat oikeuspalvelut ja oikeusprosessien sujuvuus, ovat tulevien päättäjien asialistalla.

Asianajajaliiton oikeuspoliittisen vaikuttamisen selkärangan muodostaa uudistettu oikeusturvaohjelma. Siihen on nostettu neljä kärkiteemaa, joita tulevan eduskunnan toivotaan edistävän. Ohjelman tavoitteisiin voi tutustua oheisessa laatikkokotutussa ja yksityiskohtaisemmin Asianajajaliiton verkkosivuilla.

Eduskuntavaalien ja sitä seuraavan hallitusohjelman merkitys lainsäädäntötyön kannalta on korostunut, sanoo Asianajajaliiton puheenjohtaja **Hanna Riihämä-Mäntyharju**.

– Se minkälaiset asiat hallituskaudella etenevät, on pitkälti kiinni siitä, mitä hallitusohjelmaan kirjataan. Oikeusministeriön resurssit hallitusohjelman ulkopuolisten hankkeiden edistämiseen eivät nykyisellään riitä, hän sanoo.

## VIESTIÄ PÄÄTTÄJILLE

Asianajajaliitto on tavannut kesän aikana suurimpien puolueiden edustajat. Tilaisuuksissa on käyty läpi oikeusturvaohjelman tavoitteita



## OIKEUSTURVAOHJELMAN EHDOTUKSET VAHVISTAISIVAT OIKEUSVALTIOTA

1.

*Oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin tae – asianajajat perustuslakiin*

Asianajajakunnan riippumattomuus tulisi sisällyttää perustuslakiin, kuten nykyisellään syyttäjän ja tuomioistuinten. Se tekisi vaikeaksi yritykset heikentää oikeusvaltiota.

2.

*Riittävät työkalut valvontaan – asianajajalaki uudistettava*

Asianajajaliitto ehdottaa asianajajalain uudistusta siten, että laki vastaisi nykypäivän tarpeita ja mahdollistaisi tehokkaan valvonnan.

ja Asianajajaliiton näkemyksiä siitä, miten oikeusvaltion turvaaminen tulisi huomioida vaali- ja hallitusohjelmatyössä.

Oikeushoidon toimijoiden kesken käydään jatkuvaa dialogia oikeusvaltion huolista, mutta sama viesti täytyy saada eteenpäin päättäjille, Hanna Räihä-Mäntyharju sanoo.

Hänen mukaansa Asianajajaliiton toiminta ei sinänsä eroa normaalista vaikuttamistyöstä, jossa tavataan päättäjiä ja pyritään sen avulla vaikuttamaan lainsäädäntöön – paitsi sen osalta, kenen asiaa liitto edistää.

– Hyvin helposti ajatellaan, että olemme asianajajien ammattiliitto, ja joudumme usein korostamaan, että katsomme kokonaisuutta oikeusturvan, yhteiskunnan toimivuuden, oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja oikeusturvan saatavuuden näkökulmasta, Räihä-Mäntyharju sanoo.

– Totta kai monet asiat vaikuttavat myös meidän työhön, mutta emme aja omaa asiaamme tai etuamme. Tämä ei ole aina päättäjillekään selvää.

OIKEUSVALTION  
NOSTAMINEN KESKUSTELUUN  
KAIKKIEN VASTUULLA  
Koronapandemia ja Venäjän hyökkäys  
Ukrainaan. Kallistuva ruoka ja energia. Viime vuosina suomalaisten arkea ovat ravistelleet isot, syvälle perusturvallisuuteen pureutuvat tapahtumat. Löytyykö julkisesta keskustelusta enää tilaa oikeusvaltiolle?

Siinä kaikilla oikeushoidon alalla toimivilla on tärkeä rooli, Hanna Räihä-Mäntyharju sanoo.

– Meidän kaikkien tulisi pitää näitä aiheita esillä mediassa, jotta asian merkitystä saataisiin kirkastettua ja kansalaisten kautta positiivista painetta myös päättäjien suuntaan. Mutta se vaatii, että suurelle yleisölle saadaan tietoa ymmärrettävässä muodossa.

Hän muistuttaa, että yksityishenkilöiden ja yritysten oikeusturvan taso vaikuttaa koko yhteiskunnan toimivuuteen ja vaikkapa Suomen houkuttelevuuteen yritysten sijaintipaikkana.

Tavallisen ihmisen kannalta oikeusvaltio voi tuntua kaukaiselta yläkäsitteeltä, kunnes itse joutuu vaikkapa oikeudenkäyntiin. Silloin oikeudenkäynnin kesto, oikeusturvakuutuksen riittävyys tai asianajopalveluiden saatavuus ovatkin yhtäkkiä elämän tärkeimpiä asioita.

– Harva pohtii arjessaan oikeusvaltiokysymyksiä, mutta niillä on hyvin laajakantoinen merkitys koko yhteiskuntaan. Meidän täytyy saada nykyistä laajempaa keskustelua aikaan, Räihä-Mäntyharju sanoo. \*

*Juttua varten on haastateltu myös Asianajajaliiton oikeuspoliittista juristia Elisa Gebhardia.*



3.

### Oikeusturvan saatavuus varmistettava

Palveluiden sosioekonomiseen ja alueelliseen saatavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Nykyinen käräjäoikeusverkosto on säilytettävä, oikeusapupalkkion määrä korotettava ja oikeusturvavakuutusta koskevaa sääntelyä tarkastettava siten, että vakuutus toimii tarkoituksenmukaisesti eli turvaa oikeudenkäynnin kuluja.

4.

### Työtapareformi sujuvoittamaan oikeusprosesseja

Asianajajaliitto on esittänyt työtapareformia, joilla voitaisiin sujuvoittaa riita- ja rikosasioiden käsittelyä ja samalla alentaa oikeudenkäyntien kustannuksia.

”SE MINKÄLAISET ASIAT HALLITUSKAUDELLA ETENEVÄT, ON PITKÄLTI KIINNI SIITÄ, MITÄ HALLITUSOHJELMAAN KIRJATAAN.”

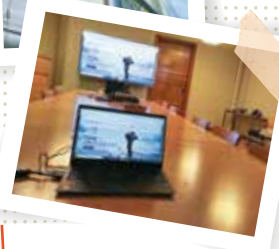
KESKIVIikko 17.8.2022

- 06.30** Herätyskello ja vaimoni Catarina herättävät. Kesän viimeiset helteet lämmittivät yöllä vähän liikaakin! Marraskuussa olen tästä varmasti eri mieltä.
- 06.40** Silmäilen otsikot Hesarista ja Husiksesta. Lehdissä on aika vähän yhtäläisyyksiä, siksi molempia kannattaakin lukea.
- 07.45** Kävelen ja metrolla töihin. Metromatkan aikana tarkistan illan merisään ennustuksen: luvassa lounaistuulta 4 m/s.
- 08.15** Toimistolla ensimmäisenä. Ryhdyn heti valmistelemaan päivän pääkäsittelyä välimiesmenettelyssä, jossa toimin ainoana välimiehenä. Varmistan työparini Emmam kanssa, että äänityslaite toimii. Kuulemme neljää todistajaa tänään.
- 09.30** Välimiesoikeuden istunto alkaa. Ensimmäinen kuultava kuullaan.
- 10.55** Kahvitauko, otan puhelun erään vastapuolen kanssa sovintoneuvottelujen käymiseksi. Istunto jatkuu tauon jälkeen kahdella kuulemisella.
- 12.00** Lounastauko. Kipitän nopeasti kauppaan hankkimaan kevyen lounaan, katson sen jälkeen sähköpostit lounasta syödessäni.
- 13.35** Istunto päättyy, ja asiamiehet jäävät vielä odottamaan purettuja äänitteitä. Juon kupin kahvia ja syön loput lounaasta kaikessa rauhassa.
- 14.00** Olen yhteydessä ulkomaalaiseen päämieheen, koska hänelle on tullut ulosottoilitys ja -suoritus asiakasvaratilille. Katson sen jälkeen SPV:n (Suomen Purjehdus ja Veneily ry) kuripitolautakunnalle tulleita lausumia. Toimin lautakunnan puheenjohtajana.
- 16.00** Vaihdan purjehdusvaatteet päälle ja lähdän metrolla Koivusaareen, pursiseura NJK:lle, missä purjeverne odottaa. Tänään on syyskauden toinen kilpalähtö Haukilahden Keskiviikkokisassa. Ulkona on tukalan kuumaa, mutta ukkonen väistää rannikon. Käväisen NJK:n kansliassa allekirjoittamassa muutaman veneen rekisteröinti-ilmoitukset. Suomen suurimman pursiseuran kommodorina saa joka päivä myös hoitaa NJK:n asioita. Se on ilo ja etuoikeus!
- 17.10** Vene on purjehdusvalmis, tartutaan pinnaan, irrotetaan köydet ja lähdetään kohti lähtöaluetta Westendin Mellstenin rannan tuntumaan.
- 18.10** Tööt! Lähtö! Myötätuuli, tuuli shiftaa juuri ennen lähtöä oikealle. Ajan tarkoituksella lenssin ensimmäisen osuuden korkeammalle ohittaen muutaman veneen tuulen puolella. Tiukkaa kisaa käydään kaksi tuntia hyvin vaihtelevissa tuuliolosuhteissa. Olemme toisena maalissa, mutta tasoituksen jälkeen kolmantena lopputuloksissa.
- 21.10** Vihdoin kotona koko perheen kanssa. Pojat, kirjoituksiin valmistautuva Paul, ja urheilupsykologiaa Norjassa opiskeleva Eric, ovat myös kotona. Turisemme hetken päivän tapahtumista, kunnes iskee väsy. Kuulen vielä ilouutisen Wilma Murron seiväskullasta. Upeaa!



**Mats Welin, Espoo**

Mats on liikejuridisiin oikeudenkäynteihin, välimiesmenettelyihin sekä sovitteluihin erikoistunut asianajaja ja Asianajotoimisto Hästö & Co:n Managing Partner.



*Yhteenveto*

"Eilinen oli tavallinen elokuun puolivälin työpäivä, jota kirkasti Keskiviikkokisa. 10 kertaa kaudessa järjestettävä kisa tarjoaa mahdollisuuden samalla nähdä kokeneita ja taitavia purjehduskavereita Petriä, Lauria, Martinia ja Chrisseä!"



# nimitykset



**Ahola Anni**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Aholainen Maria**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Ahtiainen Maija**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Ainonen Alisa**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Boshkov Stefan**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Fromholdt-Nyman Oona**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Hokkanen Hanna**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Huuskonen Villeheikki**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Kivilähde lida**  
MÄKITALO  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Kröger Mari**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Kukkonen Jenna**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Laamanen Sonja**  
ASIANAJOTOIMISTO  
MERILAMPI OY



**Landell Thomas**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Lindroos-Dobkowicz Lotta**  
ASIANAJOTOIMISTO  
MERILAMPI OY



**Mäkitalo Hilma**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Metsä Tokila Petteri**  
BIRD & BIRD  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Miettinen Minttu-Maria**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Nevanperä Hermanni**  
ASIANAJOTOIMISTO  
MERILAMPI OY

## ASIANAJOTOIMISTO CASTRÉN & SNELLMAN OY

**Anni Ahola** on nimitetty Legal Assistant -tehtävään 1.6.2022 alkaen Corporate Governance -palveluumme.

OTM **Oona Fromholdt-Nyman** on nimitetty KM Lawyer -tehtävään 16.5.2022 alkaen.

Tradenomi **Hanna Hokkanen** on nimitetty Employer Branding Specialist -tehtävään 16.5.2022 alkaen.

FM **Mari Kröger** on nimitetty viestinnän asiantuntijaksi 23.5.2022 alkaen.

Asianajaja **Thomas Landell** on kutsuttu osakkaaksi 17.6.2022 alkaen.

OTM **Minttu-Maria Miettinen** on nimitetty associate-juristiksi 28.6.2022 alkaen

Kiinteistösiirtäminen ja -transaktiot -palveluumme.

OTM **Roope Oja** on nimitetty associate-juristiksi 15.6.2022 alkaen Riitojen ratkaiseminen -palveluumme.

Tradenomi, FM **Laura Paukuu** on nimitetty Business Development Specialist -tehtävään 16.5.2022 alkaen.

OTM **Laura Ranki** on nimitetty associate-juristiksi 2.5.2022 alkaen Immateriaalioikeudet -palveluumme.

## ASIANAJOTOIMISTO MERILAMPI OY

OTM **Sonja Laamanen** on aloittanut Associate-juristina immateriaalioikeudet ja media -praktiikassamme 23.5.2022.

OTM **Lotta Lindroos-Dobkowicz** on aloittanut Associate-juristina kiinteistö- ja rakennusoikeus-praktiikassamme 5.5.2022.

Asianajaja, VT **Hermanni Nevanperä** on nimitetty Senior Associate -juristiksi 1.8.2022 lähtien (riidanratkaisu-praktiikka).

## BIRD & BIRD ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Petteri Metsä-Tokila** on aloittanut Senior Counselina 20.5.2022.

OTM **Joel Rautiainen** on aloittanut Associatena 1.8.2022.

OTM **Mikael Vuorinen** on aloittanut Associatena 14.6.2022.

## HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Maria Aholainen** on nimitetty Counseliksi IP & Tech -ryhmään.

OTM **Alisa Ainonen** on nimitetty Specialist juristiksi Real Assets -ryhmään.

OTM **Hilma Mäkitalo** on nimitetty juristiksi IP & Tech -ryhmään.

OTM **Kerttu Pahta** on nimitetty juristiksi Real Assets -ryhmään.

OTM **Essi Peltoniemi** on nimitetty juristiksi Real Assets -ryhmään.

OTM, VT **Maija Päivinen** on nimitetty Counseliksi Dispute Resolution -ryhmään.



**Oja Roope**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Pahta Kerttu**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Päivinen Maija**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Paukku Laura**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Peltoniemi Essi**  
HANNES SNELLMAN  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Perämäki Anna-Maija**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Ranki Laura**  
ASIANAJOTOIMISTO  
CASTRÉN & SNELLMAN OY



**Rantamojanen Mira**  
MÄKITALO  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Rautiainen Joel**  
BIRD & BIRD  
ASIANAJOTOIMISTO OY



**Vasala Visaperttu**  
HPP ASIANAJOTOIMISTO  
OY



**Vuorinen Mikael**  
BIRD & BIRD  
ASIANAJOTOIMISTO OY

#### HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

Senior Associate **Maija Ahtiainen** on nimitetty 1.7. alkaen Senior Counsel -rooliin. Ahtiainen on erikoistunut riidanratkaisuun.

Senior Associate **Stefan Boshkov** on nimitetty 1.7. alkaen Senior Counsel -rooliin. Boshkov on erikoistunut yritysjärjestelyihin ja oman pääoman ehtoihin rahoitusjärjestelyihin.

OTM **Villeheikki Huuskonen** on nimitetty Associateksi 14.6.2022 lähtien.

Huuskonen on erikoistunut kiinteistötransaktioihin.

OTM **Jenna Kukkonen** on nimitetty Associateksi 13.4.2022 lähtien. Kukkonen on erikoistunut teknologiaoikeuteen sekä tietosuojaan liittyviin oikeudellisiin kysymyksiin.

OTM **Anna-Maija Perämäki** on nimitetty Associateksi 11.4.2022 lähtien. Perämäki on erikoistunut insolvenssioikeuteen.

Senior Associate **Visaperttu Vasala** on nimitetty 1.7. alkaen Senior Advisor -rooliin. Vasala on erikoistunut riidanratkaisuun.

#### MÄKITALO ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Iida Kivilähde** on nimitetty Associateksi 14.6.2022 lähtien.

Asianajaja, VT **Mira Rantamojanen** on nimitetty Senior Associateksi 17.6.2022 lähtien. Rantamojanen on erikoistunut riidanratkaisuun, työoikeuteen ja yhtiöoikeuteen.

NIMITYSUUTISET JA KUVAT  
VUODEN 2022 LEHTIIN  
SEURAAVASTI: 28.10.2022  
[5/2022] MENNESSÄ:  
ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-  
NIMITYSUUTISIA.

# Syksyn uutuudet työsi tueksi – myös sähköisenä



**IT2022 - käytännön käsikirja**  
Hinta alk. 99 € + alv.



**Julkisten hankintojen sääntely, 3., uud. painos**  
Hinta alk. 94 € + alv.



**Liikejuridiikka 2/2022**  
Hinta alk. 74 € + alv.



**Itsekrinointisuoja vero-oikeudessa**  
Hinta alk. 89 € + alv.

Yli 50 € tilaukset ilman postituskuluja.



## Hanki kausikorttisi juridisiin koulutuksiin

Noin 80 vuosittaisen webinaarikoulutuksemme avulla päivität juridista osaamistasi tehokkaasti ja joustavasti. Reaaliaikaisten webinaarien lisäksi saat käyttöösi myös koulutusten tallenteet.

---

**Tutustu nyt:**  
[lakitieto.edita.fi/webinaaripassi](https://lakitieto.edita.fi/webinaaripassi)

**EDITA**